

Thema: Alleen met het hart kun je goed zien...

Overweging 5 juni 2016 – Marina Slot

Lector: Lida Alberse

“... dan heb je verstaan wat levenskunst betekent in een wereld met de grote verleiding van de andere kant, de hebzucht, de haat, het onrecht, de ik-gerichtheid. Het is een kunst om te leven in liefde en vertrouwen, maar zoals we weten: ‘oefening baart kunst’ ...”

Lezing: Efeze 4: 1- 6

Openingslied

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Overal zijt Gij onzichtbaar gegeven,
sprekend nabij, de stilte verwacht U.
Mensen bestaan U, zien en beleven U.
Mensen van vlees, van licht en gesteente,
hard en van bloed, een vloed niet te stelpen,
mensen uw volk, uw stad hier op aarde.
Aarde is al wat wij zijn, wat wij maken.
Adem ons open, maak ons uw aarde,
uw nieuwe hemel, vrede op aarde.

Opening

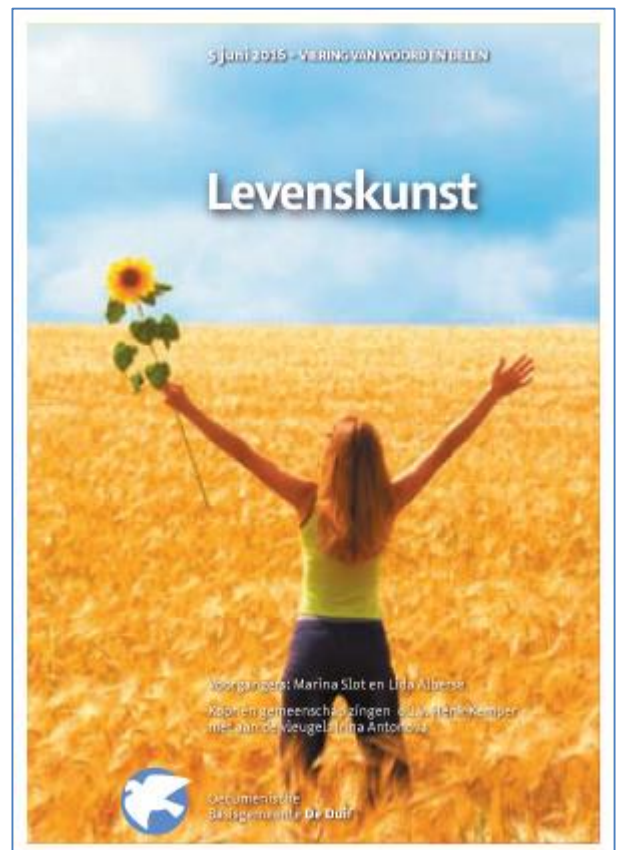
Blij met de liefde van de Eeuwige en
Barmhartige zijn wij hier bij elkaar, en wij
noemen de Naam van Jezus van Nazareth,
onze broeder en bondgenoot.
En wij weten ons verzekerd van de
aanwezigheid van de Geest die ons inspireert
en enthousiast maakt om het leven ten volle
te leven.

Lied: Liefde heeft geen longen

Huub Oosterhuis, Antoine Oomen

Liefde heeft geen longen maar zij ademhaalt en zingt
en wat zij heeft gezongen klimt over steile hoogten. (2x)

Korte, lange, vlagen kussen,
zwermen zoenen noem je liefde
dat betonnen knoesten, twijgen, groen blad,
rooie wangen krijgen.

Maar ook harde noten kraken, stenen slijpen tot zij zingen,
stenen kloven tot zij stromen.
Maar ook cederhoven planten,
rozenperken in woestijnen noem je liefde.
Maar ook blinde ogen wenken, doden drenken noem ik liefde,
en de zon, met al zijn felle zachte stralen,
vuursteen tussen diamanten.

Liefde heeft niet één paar handen, geen paar voeten,
maar zij treedt je tot je wijn bent,
maar zij kneedt je voor elkaar tot daag'lijks brood.
Liefde heeft geen hart, geen schoot,
maar je wordt uit haar geboren tot je dood. (2x)

Welkom en inleiding

Welkom ben je allemaal in ons lichte huis van God en mensen, onze plek waar we graag samen komen en het leven vieren met alles erop en eraan.

We vieren vandaag rondom het thema 'Levenskunst'

Een kunst die we allemaal van binnen en van buiten leren in ons leven, ofwel te leren hebben, want de een is er beter in als de ander zoals dat met elke kunst gaat.

En ieders uitwerking van levenskunst is verschillend, zo verschillend als wij mensen zijn.

We lezen wat bekende poëzie van Bert Schierbeek, zinnen die je overal op kunt vinden in boekjes, maar ook op kussenslopen, omdat we als mensen kennelijk zo verlangen naar zorgeloosheid. En dat je daarop je hoofd ter ruste kunt leggen. En we lezen een gedeelte uit de brief van Paulus aan de gemeente van Efeze en mogelijk aan andere gemeentes in Klein-Azië. De weblog van Paulus vanuit de gevangenis. We zingen en we bidden, we breken en we delen met elkaar en ik wens ons een mooie viering toe.

Lied: Alles wacht op u vol hoop

Alles wacht op u vol hoop.
Alle levenden vragen u om voedsel.
Neemt Gij hun adem weg, zij sterven
en zij vallen terug in het stof.
Zendt Gij uw geest, zij worden herschapen.
Gij geeft de aarde een nieuw gezicht.

Poëzie

Bert Schierbeek

Hoe als je je met zorgeloosheid kon omringen en dat dat je ruimte was.

Bijbellezing Efeze 4: 1- 6

Jullie weten dat ik in de gevangenis zit omdat ik de Heer dien. Vanuit de gevangenis vraag ik jullie om te leven op een manier die bij christenen past.

God heeft jullie uitgekozen. Denk daarom niet aan jezelf, maar wees altijd vriendelijk en geduldig. Verdraag elkaars fouten, en houd van elkaar. De heilige Geest heeft ervoor gezorgd dat jullie een eenheid zijn. Doe je uiterste best om die eenheid te bewaren, door in vrede met elkaar te leven.

Leef met elkaar alsof jullie één lichaam zijn, met één geest. Want jullie zijn allemaal door God uitgekozen om gered te worden. Daar vertrouwen jullie op. Jullie hebben dezelfde

Heer, hetzelfde geloof, dezelfde doop. En jullie hebben dezelfde God, de Vader van alle mensen. Hij is belangrijker dan alles en iedereen, hij geeft leven aan alles en iedereen, hij is aanwezig in alles en iedereen.

Lied: Levenslang

Huub .Oosterhuis / Tom Löwenthal

Op mijn levenslange reizen
twijfel, donker achtervolgt mij.
Liefde, blind, holt voor mij uit,
zing ik steeds op and're wijzen
over wie ik niet kan spreken,
zing ik: "ooit, mijn hart te breken,
ooit mijn hart voor jou te breken".

Opgereisd, pas halverwege,
met een keel kapot gezongen,
met een hart voor wie gebroken,
kruip ik onder doornenstruiken,
druk mijn ogen in de aarde,
smee dat nu het eind zal komen,
smee de dood, dat hij zal komen.

mm...

spoorloos trok voorbij de twijfel,
waar ik lag. De liefde keerde,
zag mij, bracht mij drank en spijs,
deed mij opstaan uit de dood.
Nog een leven zal ik reizen.
Nooit meer zonder reisgenoot.

Overweging

De afgelopen weken heb ik iedereen die ik tegenkwam eens aangekeken hoe het zat met zijn of haar levenskunst en dat is een bijzonder filter waardoor je dan naar de wereld kijkt. Ik kwam bij een ernstig zieke vrouw die gaat sterven, maar die in haar laatste dagen nog zoveel uitdeelt aan haar kinderen, en haar naaste omgeving, wijze raad, liefde en troost. Iemand die het leven lang niet cadeau heeft gekregen van klein kind af aan, maar zij heeft zich er door heen geslagen. Ze is blijven leven met de liefde in zich ook al was ze de kerk allang kwijt geraakt.

Ups en downs

Geen vrome praat, maar hartelijke steun en een luisterend oor, een pan soep en goede woorden voor ieder die bij haar langs kwam en dat waren er veel.

Ik kom ook bij iemand die tot op zijn 61e de kleine jongen is gebleven die hij was toen zijn moeder jong stierf. Zelfs in de jaren dat het goed ging, straalde dat niet van hem af, een tobber, een piekeraar en nu na een 2e scheiding en met vermoedelijk de ziekte kanker in zijn lijf, is hij al afscheid aan het nemen van het leven. Het leven dat hij eigenlijk niet durfde te leven omdat hij het niet had geleerd.

Twee verhalen en zo kan ik er legio vertellen. Mensen die in meerdere of mindere mate het leven hebben geleerd te leven of niet.

Het is een kunst om te leven, met de ups en de downs, met de blijdschap en het verlies wat ieder van ons vroeg-of-laet langs ziet komen.

Het hangt af van je karakter, van omstandigheden, van hoe je gevormd bent en hoe je in het leven staat.

Niet iedereen is geboren als held, maar sommigen zijn het gewoon, of worden het door wat ze meemaken. En anderen moeten blijvend geholpen worden om het leven aan te kunnen. Paulus zit in de gevangenis en dat zal daar niet best geweest zijn, rechteloosheid, macht, willekeur en verraad. Erbarmelijke omstandigheden zo stellen we ons voor en alleen omdat hij zijn Heer dient. Omdat hij gelooft in dat het in de wereld anders kan en beter kan gaan met mensen.

Hij zeurt niet over zijn gevangenschap, hij spoort aan en bemoedigt zijn mensen in Efeze, de gemeenschap daar, hij spreekt over verdragen, vergeven. Schitterend als je nog dat kan! Marc vertelde over emeritus bisschop Toeban in Zuid-Soedan, een man die herhaaldelijk opgepakt is, gevangen, gemarteld, maar die tegen zijn soldaten zei toen hij in de brandende zon moest staan en zijn ontlasting niet meer binnen kon houden: "maar ik haat jullie nog steeds niet."

De man die vertrouwensman werd van de president en vicepresident die hem gevangen hebben genomen. Vertrouwensman om te zorgen dat mensen het beter krijgen in dat land, om het onrecht te keren.

We denken ook allemaal aan Nelson Mandela, die ook vanuit de gevangenis op Robbeneiland wijze woorden de wereld in stuurde. Of aan de bekende theoloog Dietrich Bonhoeffer die in de 2e W.O. zijn dagboek in de gevangenis schreef om voor het nageslacht te beschrijven waar ongerechtigheid begint en hoe waakzaam je moet zijn. Maar die misschien wel vooral ook zichzelf moed in sprak met het geloof en vertrouwen in de Eeuwige die naast je is, juist in de meest verschrikkelijke omstandigheden.

Maar ook voor gewone mensen die zich niet in zulke extreme situaties bevinden, is het leven een kunst om te leven. Levenskunst leer je niet uit boekjes, je leert door anderen en door het leven zelf.

Gedragen

We verlangen allemaal weleens naar een zorgeloos leven, maar wat is dat eigenlijk. Toen we erover spraken, kwamen we niet bij het 4-sterren hotel op een Bounty eiland, maar iemand zei: zorgeloos is als je je omringd weet door lieve mensen die voor je zorgen.

Een ander zei: ik voelde me gedragen door de Duiven toen ik in het ziekenhuis lag, ik voelde me niet eenzaam en alleen zoals eerder.

Onze Yvonne maakt ons weleens jaloers met haar godsvertrouwen, want zorgeloos is voor haar dat God haar altijd omgeeft en bij haar is.

Zij ervaart dat God in haar is en bij haar is zoals Paulus in zijn brief ook zegt. Dat kan niet iedereen zomaar zeggen, dat is een heel bijzonder gevoel.

Dat werkt voor ons aanstekelijk. Dat maakt dankbaar: tot hiertoe heeft de Here ons geholpen zonder te vallen, misschien wel struikelen, maar toch weer opstaan.

Rotzooitje

Dat maakt je sterk ook al blijf je niet gespaard voor het kwaad wat er in onze wereld welig tiert. Maar de manier waarop je ermee omgaat is anders. En niet iedereen gebruikt het woord God zomaar, of heeft iets met God, maar als je zegt de liefde is in ieder van ons, dan houdt dat de haat veraf. Dan laat je je niet uitlokken om te gaan haten, om erin te tuinen en mee te doen met lelijke praat over anderen of vuilspuiterij in je familie, vriendenkring of gemeenschap

Dat bedoelt Paulus met God heeft jullie uitgekozen: als je door de liefde in eigen persoon bent geselecteerd maak je er niet een rotzooitje van.

Want jullie zijn allemaal uitgekozen om gered te worden, wat houdt dat nu in?

Wat is gered worden in Bijbelse termen: dat je aanneemt wat er is, dat je verdraagzaam bent, uit bent op eenheid, gerechtigheid en vrede in je straat in je dorp, in je stad, in je kerk.

En dat doe je niet alleen, want zoals in alles in je leven, is de goede geest bij je, een helper is ons gestuurd, een wegwijzer, een trooster.

Straks bidden we het Onze vader en een van ons vertelde dat het bidden van het Onze vader voor hem helend heeft gewerkt om mededogen te hebben met zijn stiefvader, de man die zo boos op hem was, die hem kwaad deed en uitschold als kleine jongen.

Op de een of andere manier kreeg hij het voor elkaar om te zien hoe deze man gemangeld was, half invalide na de oorlog uit Duitsland terugkwam, tot op het bot verbitterd.

Hij had geleerd over die andere mens en over zichzelf en vroeg ons die maandagavond: is dat een beetje levenskunst? Nou en of!

De kunst om te leven met een groot trauma, een diep geheim is topsport. En het vraagt ook veel liefde en mededogen naar jezelf om daarmee verder te leven. Een kunst is het en je doet er soms een heel leven over om die kunst in de vingers te krijgen. Want die paar zinnen in de brief van Paulus zijn niet zomaar iets.

Koning Ego

Wat is gered worden nog meer?

Dat is dat je je leven niet in dienst stelt van koning Ego, maar zoals een paar jonge mensen deden die ik goed ken toen zij voor de keuze kwamen te staan om te zorgen voor een naaste die ernstig ziek is in plaats van hun carrière voor te laten gaan.

Zij zeiden 'Ja' zonder aarzelen, ze gingen eraan staan: gewoon doen en niet zeuren.

Dan ben je echt wel gered, dan weet je samen met Paulus en al die andere mensen hoe het moet.

Hoe je leven moet, dan heb je verstaan wat levenskunst betekent in een wereld met de grote verleiding van de andere kant, de hebzucht, de haat, het onrecht, de ik-gerichtheid.

Het is een kunst om te leven in liefde en vertrouwen, maar zoals we weten: 'oefening baart kunst'.

Dus kan ik tegen jou en mezelf alleen maar zeggen: god heeft ons uitgekozen, de liefde mag in je wonen.

Wij zijn rijk, de Eeuwige en Barmhartige wil dat het goed met ons gaat.

En doe het, leef de liefde: heb lief, omarm en troost elkaar. En vertrouw erop dat de liefde in je is altijd en overal.

Moge het zo zijn.

Pianospel

Geloofsbelijdenis

Ik besef, dat ik niet alleen sta,
waar ik ook leef.

Ik erken, dat er schuld en onschuld is,
bij mij en bij jou,

macht en onmacht, dood en leven,
aan mijn kant en jouw kant.

Ik weet dat er moed voor nodig is
dit te aanvaarden.

Ik geloof in de vrijheid,
in de vrede voor de mens,
ook al kost het heel veel pijn.

Ik geloof dat er één is,
die groter is dan ons hart,
en ons het eerst heeft liefgehad.
Ik geloof, dat hij uit liefde voor ons
mens geworden is, geleden heeft
en is gestorven.
Ik geloof dat hij is opgestaan.
Ik geloof dat Hij God is,
God van levenden.
Amen.

Collecte

Tafelgebed/voorbede: Groter dan ons hart *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

Gij die geroepen hebt "licht" en het licht werd geboren,
en het was goed, het werd avond en morgen, tot op vandaag.

Gij die geroepen hebt "o mens" en wij werden geboren,
Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe, dat ik nog leef.

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.

Gij die liefde zijt, diep als de zee,
flitsend als weerlicht, sterker dan de dood,
laat niet verloren gaan één mensenkind.

Gij die geen naam vergeet, geen mens veracht,
laat niet de dood die alles scheidt en leeg maakt,
laat niet de tweede dood over ons komen.

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.

Voor allen die gekruisigd worden, wees niet niemand,
wees hun toekomst ongezien.

Voor mensen die van U verlaten zijn,
voor allen die hun lot niet kunnen dragen,
voor hen die weerloos zijn in de handen van de mensen.

Voor uw naamgenoten in ons midden:
vluchtelingen, vreemden, wees niet niemand.

Voor hen die kracht uitstralen, liefde geven, recht doen,
dat zij staande blijven in ons midden.

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.

Gij die tegen alle schijnbaar noodlot in ons vasthoudt,
Gij die vreugde schept in mensen,
Gij die het woord tot ons gesproken hebt

dat onze ziel vervult;
laat ons niet leeg en verlorenen zonder uitzicht,
doe ons open gaan voor het visioen van vrede
dat sinds mensenheugenis ons roept.

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.

Verhaast de dag van uw gerechtigheid.
Zie het niet langer aan dat her en der in deze wereld
mensen gemarteld worden, kinderen gedood;
dat wij de aarde schenden en elkaar het licht ontroven.

Zoals een hert reikhalst naar levend water,
doe ons zo verlangen naar de dag dat wij,
nu nog verdeelde mensen, in uw stad verzameld zijn,
in U verenigd en voltooid, in U vereeuwigd.
Gedenk uw mensen dat zij niet vergeefs geboren zijn.

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.

Uitnodiging

Ooit eens was er een maaltijd van vrienden met elkaar, vrienden die geloofden dat er een andere wereld mogelijk is. Dat er een beweging van mensen te vormen is die bergen van haat en oorlog zou verzetten. Ze geloofden in een stroom van liefde en genade omdat Jezus van Nazareth hun vriend was. Door zijn passie is het vuur brandend gebleven. Door ons en in ons is Zijn liefde en bewogenheid een levende beweging en wij horen erbij.

Een hele grote vriendengroep van mensen die zoeken naar gerechtigheid, die weten dat er werk aan de winkel is om dat te bereiken.

En met de vrienden van nu eten we brood en drinken we wijn als tekenen van leven en van samen.

Hier bij ons is iedereen welkom aan de tafel, iedereen die mee wil doen met het creëren van een levende erfenis van Jezus van Nazareth, een wereld waarin liefde en vrede is.

Wie je ook bent, wat je ook voorstelt, je bent welkom aan de tafel. Kom, want alles staat klaar.

Breken en delen van brood en wijn

Lied: Liefde

Huib Oosterhuis / Tom Löwenthal

Liefde. Liefde.
Liefde, lichaam van zon
zachtheid van de sterke
liefde ziel van ontferming.

Woord lankmoedig en trouw
fijner dan fijnoud
zoet als de zoetste honing.

Tienvoud in ons midden, water uit de rots,
vogels uit de hemel, land ons beloofd,

wijnstok, oogst van tarwe, brood der armen.

Woord in ons vlees,
rots van erbarmen,
sterk als de dood ben je. (2x)

Liefde. Liefde.

Slotgedachte

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Slotlied

Jan van Opbergen / Jan-Willem van de Velde

Geef alle ruimte aan de liefde,
in haar leeft God zich naar ons toe.
Vergeef het kwaad aan wie ons griede,
de liefde wordt een mens niet moe.
Zij zal de dood nog overleven,
geen water blust haar vuren uit,
zij blijft ons tot elkander keren,
tot alle angst is uitgeluid.
Zij blijft ons tot elkander keren,
tot alle angst is uitgeluid.

Hoe zal een mens ooit overleven?
Wat moet hij aan met eeuwigheid?
Door liefde wordt het ons gegeven,
voorbij te zien aan dood en tijd.
Want wie vandaag weet te beminnen,
denkt niet: 'Hoe zal het morgen zijn?'
Het blijft een eeuwig herbeginnen,
tot wij voorgoed geboren zijn.
Het blijft een eeuwig herbeginnen,
tot wij voorgoed geboren zijn.

Zegen voor jou

Laat de zon je zegenen
met haar milde stralen,
zij moge je helen,
licht zijn op jouw wegen,
je hart verwarmen
en bij ontij
een regenboog spannen
aan je horizon.

